

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/151/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518201532
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2518201532.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobkyne: Ing. J. T., nar. XX.X.XXXX, bytom L., A. O. XXXX/X, zastúpenej AK: JUDr. Andrea Hauptvogelová Hudcovičová, so sídlom Piešťany, A. Hlinku 58/81, proti žalovaným: 1. Mgr. Y. P., nar. XX.X.XXXX, bytom L., W. S. XXXX/X, 2. L. P., nar. X.X.XXXX, bytom X., P. XXXX/XX, obaja zastúpení AK: JUDr. Ján Chmelo, so sídlom Piešťany, Royova 9, o určenie, že finančné prostriedky patria do dedičstva, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 21C/36/2018-337 zo dňa 9. januára 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobkyne voči I. výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a .

II. Napadnuté výroku II. a III. z r u š u j e a v zrušenom rozsahu v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom návrhy žalobkyne na prerušenie konania zamietol, II. výrokom žalobu v celom rozsahu zamietol, III. výrokom priznal žalovaným 1. a 2. voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie použitím § 137 písm. c), § 470 ods. 1, § 162 ods. 1 písm. a), § 164, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 195, § 196, § 197, § 198, § 212 ods. 1, § 211 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že strany sporu sú dedičmi po poručiťovi L. P. vo veci prejednávania dedičstva, o ktorom bolo rozhodnuté notárom osvedčením o dedičstve sp. zn. 5D 66/2011 Dnot 238/2011 zo dňa 16.3.2012 (právoplatné dňa 16.3.2012) tak, že aktíva boli spísané nehnuteľnosti na LV č. XXXX v hodnote 30.000,- Eur, 6 CP Slovanft, a.s. a 2 CP Tatra nábytok a.s. v hodnote 265,59 Eur. Medzi účastníkmi zostali sporné aktíva a osobné vozidlo, vklady vo P., a.s. a starožitnosti. Dlhy zistené neboli. Čistá hodnota dedičstva bola vo výške 30.265,59 Eur, pričom dedičia uzavreli dohodu o vyporiadaní dedičstva, na základe ktorej všetok majetok poručiťefa nadobudla do vlastníctva žalovaná 1. Zo zápisnice o predbežnom vyšetrení zo dňa 11.1.2012 vyplýva, že notár pri predbežnom vyšetrení ako majetok poručiťefa L. P. označil vklady na účtoch č. XXXXXXXXXXX/XXXX, XXXXXXXXXXX/XXXX, XXXXXXXXXXX/XXXX. Dňa 25.2.2013 podala žalobkyňa návrh na dodatočné dedičské konanie po poručiťovi L. P., nakoľko existuje majetok v hodnote 340.300,- Eur ako finančné prostriedky nachádzajúce sa na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Okresný súd Piešťany uznesením č. k. 5D/24/2013-65 zo dňa 12.11.2013 konanie zastavil s poukazom na vyjadrenie žalovaných k návrhu a § 175x ods. 1, § 175k ods. 3, § 175y ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 30.11.2018 podala žalobkyňa na okresný súd návrh na dodatočné dedičské konanie, v ktorom uviedla že žalovaná 1. v pôvodnom dedičskom konaní neuviedla financie v sume 33.694,64 Eur nachádzajúce

sa ku dňu 10.10.2011 na účtoch č. XXXXXXXXXXX/XXXX U. U., č. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorý je podúčtom sporovníčky kapitál č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedených v U., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom v L. X., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom vo P., a.s. na meno Y. P., ktoré boli založené počas trvania manželstva s porúčiteľom, financie na týchto účtoch patrili do BSM s porúčiteľom.

4. Z vykonaného dokazovania okresný súd právne uzavrel, že keďže žalobkyňa navrhla konanie prerušiť aj na pojednávaní dňa 28.11.2018 z dôvodu, že podá návrh na dodatočné dedičské konania, pričom len samotný úmysel podať návrh na dodatočné dedičské konanie nemôže byť dôvodom na prerušenie konania, nakoľko nejde o prípad vyplývajúci z ust. § 161 ods. 1 písm. a) až c) (zrejme mal na mysli § 162 pozn. odvolacieho súdu) resp. § 164 Civilného sporového poriadku, neboli naplnené podmienky na obligatórne alebo fakultatívne prerušenie konania. Nakoľko v konaní sp. zn. 6D/700/2018 sa neriešia otázky, ktoré by v prebiehajúcom konaní súd nebol oprávnený riešiť, nie je daný dôvod podľa § 162 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, nakoľko v konaní sp. zn. 6D/700/2018 sa neriešia otázky, ktoré by v prebiehajúcom konaní súd nebol oprávnený riešiť. Nepreukázanie skutočností, z ktorých by vyplýval naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe resp. očakávanie, že v prebiehajúcom konaní o novoobjavenom majetku dôjde k takému stavu, ktorý takýto naliehavý právny záujem na požadovanom určení založil neznamená, že v dedičskom konaní sa rieši otázka ktorú by súd nebol oprávnený riešiť. Samotné začatie konania o novoobjavenom majetku nemôže byť dôvodom na prerušenie konania, nakoľko aj keď spornosť zistená v dedičskom konaní je podmienkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je, nejde o otázku, ktorá sa v konaní o novoobjavenom majetku rieši primárne a z tvrdení žalobcu vyplýva presvedčenie, že práve žalovaní takúto spornosť v prebiehajúcom konaní o novoobjavenom majetku vyvolajú (poukaz na správanie sa žalovaných 1. a 2. ohľadne žalobného návrhu žalobkyne, o ktorom súd rozhodol rozsudkom pre uznanie nároku, nakoľko žalovaný 1. a 2. v priebehu konania jednoznačne vyhlásili, že finančné prostriedky patria do dedičstva). Ide o skutočnosť neistú a nezávislú od vôle žalobkyne, pričom je potrebné poznamenať, že tvrdenie, že finančné prostriedky na účtoch patrili patri do BSM porúčiteľa, môže mať ako skutkový tak aj právny charakter. Ak medzi účastníkmi dedičského konania nie je sporná existencia rozhodujúcich skutkových okolností, ale iba ich právne posúdenie, spornú právnu otázku posúdi dedičský súd a na jej základe potom majetok zaradí alebo nezarádi do súpisu. Nie však každé tvrdenie účastníka dedičského konania o tom, že určitý majetok nepatrí porúčiteľovi, je však spôsobilé vyvolať účinky § 198 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, teda že pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na ne súd neprihliadne. Musí ísť o tvrdenie dostatočne relevantné. Je na posúdení dedičského súdu či sú tvrdenia dostatočne seriózne a či je na ich základe dôvodné postupovať podľa § 198 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Z uvedeného dôvodu nie je otázka spornosti otázkou, ktorá sa riešiť v konaní o novoobjavenom majetku a môže mať význam pre rozhodnutie súdu, nakoľko ide len v súčasnosti žalobkyňou domnelú možnosť vyvolania spornosti ostatnými dedičmi. Prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o novoobjavenom majetku, v ktorom v prípade ak dedičia nespochybnia skutočnosť, že tento majetok patrí BSM/ do dedičstva a dedičský súd by tak rozhodol vo veci samej v zmysle ust. § 203 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, by zároveň bolo v priamom rozpore s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku. V rozpore s hospodárnosťou je však prerušenie konania za účelom vyčkania na možné vyvolanie spornosti v rámci dedičského konania a tým pádom preukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

5. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha určenia, že finančné prostriedky na účtoch patria v 1 do dedičstva po porúčiteľovi eventuálne, že patria v režime BSM do dedičstva, preto je potrebné žalobu považovať za určovaciu. Súdna prax ustálila, že určovacia žaloba je prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaných v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 147/2010). Tento právny záver zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. aj v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 56/2003, v ktorom uviedol, že ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva. Na požadovanom určení je vždy naliehavý právny záujem, ak má byť súdne rozhodnutie určujúce vlastnícke právo zaznamenané do katastra nehnuteľností a týmto spôsobom dosiahnutý stav súladu medzi právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Obdobne súdna prax dospela k záveru, že naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva je daný v prípade ak v katastri nehnuteľností nie je evidovaný žiadny vlastník. V predmetnej veci sa nejedná o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Pri posudzovaní otázky, či peniaze na účtoch v banke sú

alebo nie sú veci je potrebné vychádzať zo zákona o bankách, Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka. Právna úprava vkladov vychádza z § 778 Obchodného zákonníka. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú úroky príslušenstvom pohľadávky sa samotnú pohľadávku definuje § 488 Občianskeho zákonníka. Na uvedenú právnu úpravu nadväzuje Obchodný zákonník, ktorý upravuje zmluvu o bežnom účte (§ 708 až § 715) a zmluvu o vkladovom účte (§ 716 až § 719a). Vklady na účtoch v banke sú teda pohľadávkami a nie vecami v právnom zmysle slova. Pohľadávky sú súčasťou majetku vkladateľa, pričom tu treba pripomenúť, že pojem majetok je širší ako pojem vec, pretože v sebe zahŕňa nielen veci (napríklad hnutelné a nehnuteľné, peniaze v hotovosti, cenné papiere a pod.) ale aj ďalšie majetkové hodnoty, ktoré sa za veci nepovažujú (napr. pohľadávky a iné práva a peniazmi ocenené hodnoty).

6. Nakoľko v predmetnom konaní nie je predmetom určenia nehnuteľná vec, považuje rozhodnutia najvyššieho súdu a krajských súdov, na ktoré poukazyvala žalobkyňa za neaplikovateľné vzhľadom na špecifiká nadobúdania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam ako aj hodnovernosti údajov zapísaných v katastri nehnuteľností.

7. Žalobkyňa sa domáha určenia, že finančné prostriedky na účtoch patriacich ku dňu smrti poručiteľa v 1/2 do dedičstva, resp. v režime BSM do dedičstva po poručiťelovi okresný súd musel naliehavý právny záujem na požadovanom určení posudzovať s ohľadom na ustanovenia § 195 až § 198 Civilného mimosporového poriadku, z ktorých vyplýva, že v prípade zániku manželstva poručiťelom smrťou vyporiada sa BSM v konaní o dedičstve po poručiťelovi. Pričom k takémuto vyporiadaniu môže dôjsť predovšetkým dohodou uzavretou písomne alebo ústne do zápisnice medzi pozostalým manželom a dedičmi. Len v prípade ak k dohode nedôjde rozhodne o vyporiadaní BSM súd. V oboch prípadoch sa takéto vyporiadanie riadi zásadami podľa § 150 Občianskeho zákonníka. V prípade ak medzi účastníkmi konania o dedičstva sú sporné skutočnosti o rozsahu BSM, na sporný majetok dedičský súd neprihliada. Ak sú teda majetok alebo dlhy medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa len na zistenie ich spornosti a pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na ne neprihliada. Otázka resp. námietky účastníkov či finančné prostriedky patrili poručiťelovi, môže mať ako skutkový tak aj právny charakter. Ak medzi účastníkmi dedičského konania nie je sporná existencia rozhodujúcich skutkových okolností, ale iba ich právne posúdenie, spornú právnu otázku posúdi dedičský súd a na jej základe potom majetok zaradi alebo nezariadi do súpisu. Nie však každé tvrdenie účastníka dedičského konania o tom, že určitý majetok nepatrili poručiťelovi, je však spôsobilé vyvolať účinky § 198 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, a teda že pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na súd neprihliadne. Musí ísť o tvrdenie dostatočne relevantné. Je na posúdení dedičského súdu či sú tvrdenia dostatočne seriózne a či je na ich základe dôvodné postupovať podľa § 198 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Ak určitý majetok je medzi účastníkmi dedičského konania sporný dedičský súd poznamená túto skutočnosť v súpise podľa § 197 Civilného mimosporového poriadku. Pričom je jeho povinnosťou poznamka sformulovať tak, že dôvod spornosti jasne a určito skutkovo vymedzí. Až týmto momentom nastáva stav, kedy bola v dedičskom konaní zistená spornosť majetku a účastník, ktorý tvrdí že sporný majetok patrí do dedičstva má možnosť obrátiť sa so žalobou na určenie, že majetok patrí do dedičstva po poručiťelovi na príslušný súd. Ak sa o sporných skutočnostiach právoplatne do skončenia konania o dedičstve rozhodne, je dedičský súd takýmto rozhodnutím súdu viazaný. Podľa názoru okresného súdu práve prebiehajúce konanie o novoobjavenom majetku môže vzhľadom na naznačené možnosti procesného postupu dedičského súdu v odseku 50 odôvodnenia právnu neistotu žalobkyne odstrániť. V danom prípade nie je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení nakoľko peňažné prostriedky na účtoch neboli predmetom dedičského konania vedeného pod sp. zn. 5D/66/2011 a ani konania o novoobjavenom majetku vedeného pod sp. zn. 5D/24/2013. Návrh na začatie konania o novoobjavenom majetku - finančných prostriedkoch na účtoch, ktoré sú predmetom tohto konania žalobkyňa podala na okresný súd dňa 30.11.2018, spornosť či predmetné finančné prostriedky patria alebo nepatria do dedičstva v predmetnom konaní nebola zistená, súd nemôže vychádzať z predpokladu, že bude zistená, nakoľko tento záver môže konštatovať len dedičský súd, pričom v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie bolo konanie o novoobjavenom majetku (finančných prostriedkoch na účtoch) začaté, avšak neprebehlo ani len predbežné vyšetrenie. Nakoľko ide o mimosporové konanie dedičský súd je povinný zistiť skutočný stav veci a za týmto účelom si zaobstaráť aj dôkazy ktoré účastníci nenavrhl. Aj v prípade tohto majetku dedičský súd súpis a v prípade zistenia spornosti sa obmedzí (je však jeho povinnosť v prípade ak k takému záveru dôjde jednoznačne také konštatovanie prijať) na zistenie spornosti. Záver dedičského súdu o spornosti musí byť jasný a nespochybniteľný. Preto nie sú splnené zákonné podmienky pre prípustnosť určovacej

žaloby, keď žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a preto bolo potrebné takúto žalobu zamietnuť bez zaoberania sa vecnou stránkou sporu.

8. Ďalej poukázal na § 212 Civilného mimosporového poriadku, ktoré počíta zo situáciou, že v prebiehajúcom konaní o dedičstve dôjde k nezariadeniu majetku do dedičstva z dôvodu jeho spornosti a dedičia, ktorý s takýmto stavom nesúhlasia, môžu sa obrátiť žalobou na súd. Je však neúčelné a nehospodárne ak by sa takéhoto práva dedičia domáhali ešte pred samotným súpisom majetku súdom a procesne účinnými vyjadreniami dedičov v rámci dedičského konania) a vyvolávali civilné sporové konanie len na základe rozdielných názorov na skutkové a právne otázky v rámci mimosúdnej komunikácie či už dedičov alebo ich právnych zástupcov.

9. O nároku žalovaných 1. a 2. na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom žalovaní boli v konaní plne úspešní, preto im priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

10. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, ktorý navrhla zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a ďalšie rozhodnutie a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f), e), g), h) Civilného sporového poriadku. Argumentovala tým, že právny názor prvoinštančného súdu o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení ohľadom druhého žalobného petitu a pripusteného eventuálneho petitu, nie je správny a nemá oporu ani vo vykonanom dokazovaní. V základnom dedičskom konaní sp. zn. 5D 66/2011 po poručiteľovi sa vyskytli skutkovo sporné otázky týkajúce sa aktív dedičstva, nešlo o spor o právne posúdenie veci, ani o spor o dedičské právo. Medzi dedičmi vznikol spor ohľadom financií patriacich poručiteľovi ku dňu jeho smrti, nakoľko žalobkyňa trvala na tom, že poručiteľ ako jej otec vlastnil ku dňu svojej smrti, omnoho viac financií ako tie, ktoré označila žalovaná 1. Žalobkyňa žiadala, aby do dedičstva bola zaradená suma aspoň 94.000,- Eur patriaca poručiteľovi a pochádzajúca z týchto finančných zdrojov (ak zohľadnila aj výdavky otca na jeho chorobu, kúpu auta pre manželku alebo výdavky spojené s pohrebom zaplatené z poručiteľových peňazí...), nielen teda 34.033,- Eur na účte XXXXXXXXXXX/XXXX. Žalovaná 1. však trvala na tom, že žiadne iné financie, ako tie, ktoré označila v zápisnici o vyšetrení dedičstva, poručiteľ ku dňu svojej smrti nevlastnil. Má za to, že spornosť majetku, ktorý navrhuje v tomto konaní určiť do dedičstva, bola už zistená (hoci nie riadnym spôsobom, za čo ale nenesie zodpovednosť) v základnom dedičskom konaní sp. zn. 5D 66/2011 tým, že notár tieto sporné financie nezaradil do aktív dedičstva, neprejednal ako dedičstvo poručiteľa resp. ich nevysporiadal ako majetok v BSM s pozostalou manželkou a vysporiadanú časť nezahrnul do dedičstva. Podľa Občianskeho súdneho poriadku, nemal notár ani povinnosť vyznačovať v súpise aktív dedičstva spornosť majetku, tak ako to notárom vyplýva z dnešného Civilného mimosporového poriadku. Spornosť majetku nezisťoval notár kvalifikovane a zákonným spôsobom, v žiadnom prípade nebola dôsledne uplatňovaná ani zákonná vyšetrovacia zásada a zásada oficiality. Dokonca notár aj nesprávne a neúplne zaznamenal do osvedčenia o dedičstve, čo zostalo medzi účastníkmi vlastne sporné, aj to čo uviedol bolo veľmi všeobecné, napr. starožitnosti (aké), motorové vozidlo (aké), účty vo P. (aké, ktoré). Už v čase základného dedičského konania, preukázateľne išlo o majetok, ktorý poručiteľ vlastnil, hoci umiestnený ako financie na účtoch jeho manželky, ktorá o tom vedela, avšak odmietala uviesť, kde sa nachádza resp. kde bol presunutý a tvrdila, že žiaden iný majetok poručiteľa neexistuje, okrem toho, ktorý uviedla notárovi pri predbežnom vyšetrovaní dedičstva. Žalovaná v 1. neoznámila svoje bankové účty, kde boli tieto peniaze presunuté, nakoľko tieto účty ale aj peniaze na nich, považovala za svoje výlučné vlastníctvo. Podávať za tohto skutkového stavu a spornosti medzi dedičmi, návrh na dodatočné dedičské konanie (keďže sa nejednalo ani o novo objavený majetok) a viesť dedičské konanie ohľadom tohto sporného majetku, nebolo a nie je možné a ani účelné a hospodárne, pretože okresný toto konanie zastaví, rovnako tak, ako tomu bolo v prípade majetku uvedeného v 1. žalobnom petite (konanie sp. zn. 5D/24/2013). Ako dôkaz o tom, že financie na účtoch pani Mgr. Y. P., ku dňu smrti poručiteľa, sú len výlučným majetkom manželky poručiteľa, sa snažil právny zástupca preukazovať aj listinnými dôkazmi, ktoré okresného súdu zaslal. Avšak tento na tieto dôkazy nijak neprihliadol, pridržal sa toho názoru, že sa jedná o novoobjavený majetok, ktorého spornosť ešte len treba zistiť v dodatočnom dedičskom konaní. Žalobkyňa práve vzhľadom na správanie sa žalovanej 1. sa obrátila na orgány činné v trestnom konaní s tým, že tak získala konkrétne podklady k tomu, aby v rámci incidenčnej žaloby vedela presne identifikovať účty, kde sa financie poručiteľa previedli, tak aby prípadný vyhovujúci výrok súdu bol aj vykonateľný. Financie v sume 33.694,64 Eur na označených účtoch žalovanej 1. ku dňu

smrti poručiťa, ktoré si žalovaná založila počas trvania BSM (potom ako získal poručiťa značnú sumu financií), pochádzajú jednak zo súm patriacich do BSM - presuny zo spoločného účtu v U., a.s., zo súm patriacich výlučne poručiťovi, ktoré boli jednak presunuté z jeho účtu vo P., a.s., niektoré vybraté cez bankomatové karty z účtov poručiťa vo P., a.s. a vložené na účty žalovanej alebo nimi založené, na tieto účty žalovanej chodil aj dôchodok žalovanej 1. a prenájmy z nehnuteľností, ktoré patria do BSM. Spor ohľadom aktív dedičstva, ktoré považuje žalobkyňa za majetok v BSM patriaci ku dňu smrti poručiťa, jemu a pozostalej manželke bol zhodne potvrdený aj stranami sporu, vychádzajúc z ich vyjadrení, za celý čas vedenia sporového konania, žalovaní túto tvrdenú spornosť nenamietli. Táto skutočnosť mala byť nespornou, účastníci sa na nej zhodli. Okresný súd ju však posúdil v rozpore s § 186 ods. 2 Civilného sporového poriadku - princíp formálnej pravdy, avšak nesprávne. Ak mal okresný súd dôvodnú pochybnosť o pravdivosti týchto tvrdení, mal vysvetliť prečo na túto skutočnosť, ako na nespornú, neprihliadol. Okresný súd napriek vykonanému dokazovaniu, len preto, že nemal k dispozícii zápisnicu zo základného dedičského konania (ktorá ale neexistuje) a z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 5D 66/2011, nevyplýva jasný a zrozumiteľný záver o zistenej spornosti financií poručiťa (nachádzajúcich sa na účtoch jeho manželky), vyslovil záver, že táto nebola zisťovaná (zistená) v základnom dedičskom konaní, podľa jeho názoru sa jedná o novoobjavený majetok (neuviedol ale kým a kedy bol objavený ako nový) a preto je potrebné ju kvalifikovane zistiť v dodatočnom dedičskom konaní, ktoré žalobkyňa môže odstrániť jej právnu neistotu. S týmto právnym názorom žalobkyňa nesúhlasí a nevychádza ani zo zisteného skutkového stavu. Okresný súd nikdy v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlil, ako dospel k záveru, že sa jedná o novoobjavený majetok v dôsledku čoho by bolo potrebné iniciovať dodatočné dedičské konanie o novoobjavenom majetku. V tomto smere je jeho odôvodnenie nejasné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Dôvodom dodatočného dedičského konania nemôže byť spornosť ohľadom aktív dedičstva, ktoré existovali v čase vedenia základného konania, pokiaľ táto spornosť nebola odstránená buď dohodou dedičov alebo rozhodnutím súdu v sporovom konaní. V praxi sa bežne vyskytovali prípady, keď notári v osvedčeniach o dedičstve konštatovali za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, že na ostatný majetok poručiťa (dokonca ho ani nevymenúvali v osvedčení o dedičstve, existovali však zápisnice z dedičských konaní) sa neprihliada, lebo je sporný (poukaz na rozhodnutie NS SR č. 5Cdo 156/2008). Podľa okresného súdu sa nejedná o sporný majetok zo základného dedičského konania ale o novoobjavený majetok, ktorého spornosť sa má len konštatovať v dodatočnom dedičskom konaní, preto mala žalobkyňa najskôr podať návrh na dodatočné dedičské konanie, kde sa táto spornosť zistí, avšak už postupom podľa Civilného mimosporového poriadku. Tento názor okresného súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a ani v zistenom skutkovom stave. Financie na účtoch žalovanej 1. neboli zaradené do dedičstva v dôsledku postupu podľa § 175k ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Súdny komisár nekonal v základnom dedičskom konaní v súlade so zákonom, nevyhotovil ani len zápisnicu z prejednávania dedičstva a spornosť majetku konštatoval veľmi všeobecne. Uvedené pochybenie nemôže spôsobovať v súčasnosti stav, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a že sa má viesť ohľadom majetku, ktorého spornosť nebola odstránená, dodatočné dedičské konanie. Aj sám súdny komisár, ktorý vypovedal dvakrát v rámci trestného konania, opakovane uviedol, že dedičia sa majú domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom určovacej žaloby. Rovnaký notár je teraz poverený výkonom dodatočného dedičského konania. Žalobkyňa nemohla podať návrh na dodatočné dedičské konanie ohľadom novoobjaveného majetku, nakoľko by toto bolo zastavené pre spornosť spočívajúcu v skutkovo rozdielnych skutočnostiach, ktoré napokon jednoznačne vyplývajú aj z písomných vyjadrení strán sporu a z predkladaných dôkazov. Jednoznačne ide o spor ohľadom skutkového základu veci, tj. či účty žalovanej 1. a označené financie na nich, ku dňu smrti poručiťa patrili do BSM a v akom rozsahu majú patriť do dedičstva. V dedičskom konaní ako nespоровom konaní, nebolo a ani v súčasnosti nie je možné, riešiť skutkovo sporné skutočnosti ohľadom aktív dedičstva (poukaz na rozhodnutie NS SR č. k. 3 M Cdo 3/2011). Procesným nástrojom na odstránenie spornosti o aktívach a pasívach dedičstva, teda sporu o tom, čo patrí do dedičstva po poručiťovi a čo prípadne pozostalému manželovi, môže byť len žaloba o určenie, ktorá časť z majetku v BSM prípadne do dedičstva po poručiťovi. Žalobkyňa v konaní argumentovala tým, že predmetné finančné prostriedky nachádzajúce sa na označených účtoch na meno manželky poručiťa, patria do BSM, avšak v záujme úplného odstránenia vzniknutého sporu, navrhovala svojim žalobným petitom, aby okresný súd určil, ktorá časť z majetku BSM prípadne do dedičstva poručiťa, vychádzajúc pritom z princípu, že podiely oboch manželov sú rovnaké, žiadala preto určiť, že do dedičstva poručiťa patrí 1 z finančných prostriedkov vychádzajúc pritom z princípu parity podielov. Pre takého znenie druhého žalobného petitu, o ktorom sa viedlo pôvodné konanie sp. zn. 15C/244/2014, ktorý bol po 4 rokoch, vylúčený na samostatné konanie pod sp. zn. 21C 36/2018 a navrhla určiť, že do

dedičstva po poručiteľovi patrí 1 z týchto finančných prostriedkov na účte žalovanej 1. (všetky účty boli založené za trvania manželstva, potom ako poručiteľ nadobudol značnú sumu financií) a žalovaná v rámci dôkazného bremena nepreukázala, že tieto financie pochádzajú z jej výlučného vlastníctva, medzi žalobkyňou a žalovanou bol spor aj o tom, v akom rozsahu majú patriť do dedičstva (žalovaná 1. odmietala princíp parity podielov). Takýto pozitívny výrok súdu by mal vplyv na dedičské konanie. Svoj naliehavý právny záujem žalobkyňa preukazovala tým, že bez určujúceho výroku súdu, za daného skutkového stavu, nebude možné, aby sa navrhované finančné prostriedky, pre absolútny nezáujem a obštrukcie zo strany ostatných dvoch dedičov, ktorí neustále namietajú spornosť tohto majetku, prededili ako aktíva dedičstva, v dodatočnom dedičskom konaní, ktoré je konaním nesporovým. Pre prípad, ak by súd prvej inštancie bol toho názoru, vzhľadom na námietku žalovaných, že v sporovom konaní pri určovaní toho, čo patrí do dedičstva, by otázku vysporiadania BSM nemohol súd vyriešiť prejudiciálne, podľa § 150 Občianskeho zákonníka, princíp parity podielov, navrhla pripustiť eventuálny petit, že predmetné financie na účtoch manželky poručiteľa, patria do dedičstva v režime BSM, čo okresný súd pripustil dňa 28.11.2018. Až na základe vysloveného nového právneho názoru okresného súdu na pojednávaní dňa 28.11.2018 (pôvodne zastával názor, že naliehavý právny záujem je daný, žalobkyňa nemá inú procesnú možnosť, ako definitívne vyriešiť túto spornosť a následne viesť už nerušene dodatočné dedičské konanie, túto žalobu považoval za jediný prostriedkom nápravy), že spornosť ohľadom týchto aktív dedičstva musí byť zistená v dodatočnom dedičskom konaní, nakoľko sa jedná o dodatočne zistený majetok, podala žalobkyňa z opatrnosti, s cieľom nestratiť tento roky trvajúci spor, návrh na dodatočné dedičské konanie (toto však nie je prekážkou vedenia sporového konania), hoci veľmi dobre vie, že tento majetok je preukázateľne predmetom sporu medzi dedičmi, a to od samého začiatku, nakoniec o tomto majetku sa vedie aj súdny spor a nejedná sa o novoobjavený majetok (ako novoobjavený majetok tieto financie v jej návrhu ani neoznačila). Konanie sa vedie pod sp. zn. 6D/700/2018. Predpokladala, že dedičský súd toto konanie pre neodstránenú spornosť majetku zastaví, súdny komisár nebude môcť vzhľadom na nesporový charakter tohto konania riešiť skutkovo sporné otázky ohľadom financií na účtoch manželky poručiteľa a ona súdu v tomto sporovom konaní dokáže, to čo napokon po celý čas tvrdí, že nemá inú možnosť, ako odstrániť svoju právnu neistotu a definitívne túto spornosť a majetok následne predediť medzi dedičov. Dedičský súd však do dňa 9.1.2019, kedy okresný súd v sporovom konaní vynášal svoje rozhodnutie, o jej návrhu na dodatočné dedičské konanie nerozhodol. Na pojednávaní dňa 9.1.2019 žalobkyňa v zmysle § 164 Civilného sporového poriadku navrhla konanie prerušiť, nakoľko prebieha súdne konanie sp. zn. 6D/700/2018 a to v prípade, ak okresný súd zastáva názor, že žalobkyňa mala pred podaním tejto žaloby iniciovať dodatočné dedičské konanie. Pokiaľ bol súd prvej inštancie toho názoru, že spornosť majetku poručiteľa je potrebné zisťovať v dodatočnom dedičskom konaní, a že teda sám nie je sám oprávnený v sporovom konaní zisťovať túto spornosť ako predbežnú otázku, bol daný dôvod na prerušenie konania podľa § 162 ods.1 písm. a) Civilného sporového poriadku, preto navrhla alternatívne prerušiť konanie. Okresný súd sporové konanie neprerušil s čím sa nestotožňuje. Pokiaľ bol okresný súd toho názoru, že spornosť majetku (ktorá reálne existuje) sa má kvalifikovane zistiť (riešiť) súdnym komisárom, mal sporové konanie prerušiť podľa § 164 Civilného sporového poriadku a počkať na skončenie dedičského konania. Žalovaná 1. sa snaží predloženými listinnými dôkazmi preukázať, že sa jedná o výlučne jej majetok, nie o majetok v BSM. Žalobkyňa nemohla okresnému súdu predložiť dôkaz o zastavení dedičského konania sp. zn. 6D/700/2018, no nie svojou vinou. Dodatočné dedičské konanie bude zastavené zo zákona pre spornosť tohto majetku, ktorú vzhľadom na skutkovo sporné otázky nebude môcť riešiť v tomto nesporovom konaní dedičský súd, nebude môcť vykonať ani vysporiadanie BSM a ani následne predediť tento majetok medzi dedičov.

11. Žalovaní odvolanie nepodali, k odvolaniu žalobkyne uviedli, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Žalobkyňa obviňuje svoju matku (žalovanú 1.), že si prisvojila peňažné prostriedky svojho manžela na úkor ostatných dedičov, svojich detí. Niekoľkokrát vo svojich argumentáciách poukazuje na ňou podané trestné oznámenie voči žalovanej 1. pre trestný čin podvodu a poškodzovania cudzích práv, z ktorého čerpala vedomosti a „dôkazy“ o konaní svojej matky, ktoré konanie podľa žalobkyne malo byť v rozpore so zákonom a samozrejme v rozpore so záujmami žalobkyne. Ani jedenkrát nespomenula vo svojich písomných podaniach, ako uzavreli orgány činné v trestnom konaní trestné oznámenie dcéry voči svojej matke. Právoplatné uznesenie o zastavení trestného konania vedené na OR PZ v Trnave, odbor KP 2. odd. všeobecnej kriminalistiky pod ČVS:ORP-1399/20VK-TT-2012 súdu prvej inštancii nepredložila. Napriek návrhu žalovaných zo dňa 12.4.2017 ku konaniu sp. zn. 15C/244/2014 súd prvej inštancie tento trestný spis nevyžiadala. Okrem uvedeného žalobkyňa viní z neprofesionálneho prístupu súdneho komisára notára s poukazom na obsah žaloby strana 4 ako aj v

odvolaní uvádza, že „Jednoznačne vinou notára zo základného dedičského konania, nemá žalobkyňa priamy dôkaz o tom, ako a v akom rozsahu súdny komisár zisťoval spornosť dedičstva.“ Poukázali na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 222/2010. Žalobkyňa nemá právo zvalovať vinu na žalovanú 1. ani na notára, mala vecnú legitimáciu v čase pôvodného dedičského konania, teda právo navrhnúť, že poručiteľ L. P. v čase smrti vlastnil ten a ten konkrétny majetok, napr. ten, o ktorom teraz tvrdí, že tento majetok manželka poručiteľa a v tomto konaní žalovaná 1. zatajila, či neoznámila notárovi, vrátane peňažných prostriedkov patriacich do BSM, ktoré podľa názoru žalobkyne mala na svojich bankových účtoch jej matka, žalovaná 1. Žalobkyňa nevyužila svoje právo v pôvodnom dedičskom konaní sp. zn. 5D/66/2011. Napriek tomu vo svojom odvolaní presvedčuje odvolací súd, že súd prvej inštancii mal jej žalobu prejednať podľa zákonných ustanovení platných v čase prejednaní dedičstva po poručiteľovi L. P.. Každý prípad má svoje špecifiká a každý prípad je nutné skúmať individuálne, ale tiež v zhode s dobrými mravmi, tak ako to vyjadril Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS/44/2017. Žalobkyňa ignoruje zásadu súladného výkonu svojich práv s dobrými mravmi. V odvolaní niekoľkokrát opakuje a je presvedčená, že peňažné prostriedky na účtoch žalovanej 1. sú sporné a budú sporné z viny žalovaných aj po ukončení dedičského konania vedené pod sp. zn. 6D/700/2018 o novoobjavenom majetku po poručiteľovi, ktorý návrh podala nakoniec sama žalobkyňa. Poukázali na písomnú ponuku žalobkyne doručenú prostredníctvom jej právnej zástupkyne na mailovú adresu právneho zástupcu žalovaných dňa 15.3.2019 (teda týždeň po doručení odvolania) „Moja klientka je ochotná vychádzať v prípade mimosúdneho vyriešenia vecí len z financií na účte poručiteľa č. XXXXXXXXXXX/XXXX v sume 34.033,95 Eur, ktorá bola zostatkom ku dňu smrti poručiteľa. Financie na účte pani Mgr. P., by v prípade dohody, neriešila.“ Na jednej strane žalobkyňa tvrdí, že „Jedinou možnou a účinnou procesnou obranou a prostriedkom nápravy, bola a stále je, výlučne žaloba na určenie, že financie patria do dedičstva, aby zároveň konala v rozpore s týmto tvrdením, keď podala návrh na dodatočné dedičské konanie o novoobjavenom majetku po poručiteľovi, aby nakoniec tieto svoje tvrdenie zotrela návrhom na mimosúdnu dohodu, v ktorej navrhuje vypustiť a neuplatniť si dedičský podiel z peňažných prostriedkov uložených na bankových účtoch svojej matky.

12. K vyjadreniu žalovaným k odvolaniu žalobkyne sa žalobkyňa vyjadrila a uviedla, že trestné stíhanie bolo v roku 2013 začaté vo veci zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona spočívajúce na tom skutkovom základe, že osoba Mgr. P., ako manželka poručiteľa úmyselne zatajila dňa 11.1.2012 v zápisnici o predbežnom šetrení ohľadom prejednaní dedičstva po zosnulom poručiteľovi časť majetku, ktorý mal byť predmetom dedičstva v celkovej výške 94.000,- Eur, šperky a starožitnosti a osobné motorové vozidlo zn. Toyota Auris, čím spôsobila zákonnej dedičke Ing. T., škodu vo výške jej dedičského podielu v sume minimálne 35.000,- Eur. Jedným zo znakov skutkovej podstaty v prípade tohto trestného činu, je úmysel, ktorý nebol v trestnom konaní preukázaný. Z toho dôvodu a absencie subjektívnej stránky tohto trestného činu, bolo trestné konanie zastavené, nie teda, že sa skutok nestal, alebo že by nebolo preukázané, že ho spáchala pani Mgr. P., ale preto, že sa nepodarilo preukázať, že pani P. úmyselne majetok zatajila. V každom prípade, aj orgány činné v trestnom konaní považovali túto záležitosť za vec, ktorá sa má riešiť a preukazovať v civilnom súdnom konaní. Okresný súd v konaní nebol rozhodnutím o skončení trestného stíhania viazaný podľa § 193 Civilného sporového poriadku, bol oprávnený si všetky relevantné skutočnosti posúdiť sám a sám si vytvoriť svoj právny názor. Žalobkyňa sa prostredníctvom určovacej žaloby snaží získať relevantný podklad k vedeniu dodatočného dedičského konania, po svojom otcovi, nie je možné považovať za výkon práv, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, a to s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti tohto prípadu. Aj § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka musí byť vykladaný a uplatňovaný v súlade s ústavou SR a nemôže byť vykladaný a uplatňovaný tak, aby mal za následok porušenie záväzkov SR vyplývajúcich z Dohovoru alebo inej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách. Prostredníctvom tohto zákonného ustanovenia, sa pri prerokovaní a rozhodovaní občianskoprávnej veci, ktorá sa dotýka základných práv a slobôd, umožňuje dosiahnuť s ohľadom na jej konkrétne okolnosti rovnaký cieľ a účel, aký sleduje Ústava SR alebo Dohovor, tj. spravodlivú rovnováhu medzi ochranou legitímneho cieľa vo verejnom záujme a zaručenými základnými právami a slobodami jednotlivca. Podanie určovacej žaloby po tom, ako sa žalobkyne nepodarilo dosiahnuť, aby súdny komisár prejednal predmetné financie v dedičskom konaní pre spornosť medzi dedičmi, pre skutočnosť, že manželka poručila odmietala zaradiť financie na jej účtoch do dedičstva, je zákonom dovolené právo dediča, nemôže byť považované za výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaní ničím relevantným neodôvodnili v čom má byť konanie žalobkyne, ktorým realizuje svoje subjektívne práva zákonného dediča, objektívne nemorálne. Žalobkyňa sa celé roky (od roku 2011) snaží o to, aby došlo k prededeniu financií, ktoré ku dňu smrti jej otca boli jeho vlastníctvom a ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní,

práve pre spor medzi dedičmi, nakoľko manželka poručiteľa neustále tvrdí, že sa jedná o jej výlučné financie -ohľadom financií na jej účtoch, bez toho, aby to dokázala seriózne a korektne ostatným dedičom preukázať. Práve naopak, žalobkyňa má za to, že veľmi nemorálne, aby manželka poručiteľa, ktorá si previedla financie zo spoločného majetku s poručiteľom a tiež z jeho výlučného majetku (po tom, ako získal značnú sumu financií z dedičstva po svojich predkoch), počas trvania BSM na svoje účty, ktoré si počas manželstva s poručiteľom založila, tvrdila, že sa jedná len o jej peniaze a celé roky neurobila nič preto, aby zákonným dedičom - svojim dvom spoločným deťom, z týchto financií uhradila to, čo im zo zákona patrí. Aj z konania sp. zn. 15C/244/2014 (toho času na odvolacom súde), je evidentné, ako spolu s druhým žalovaným manipulujú konaním, raz skutočnosti uznávajú, potom ich popierajú, z minulosti dedičské konanie blokujú a podobne.... Žalovaní sa sami správajú v oboch konaniach, ktoré boli predtým spojené v jednom konaní sp. zn. 15C/244/2014, absolútne nemorálne a šikanózne a výkon ich práv je v rozpore s dobrými mravmi. Keď žalovaná 1. prejavila záujem sa mimosúdne dohodnúť (po tom ako boli oslovení žalobkyňou resp. jej PZ), požiadala o zaslanie návrhu zo strany žalobkyne na mimosúdnu dohodu, žalobkyňa jej navrhla, že v prípade, ak jej matka buď samostatne (k všetkým financiám má prístup a tieto aj považuje za svoje) alebo s druhým dedičom, uhradí žalobkyňi z dedičstva po jej otcovi, financie v sume 31.000,- Eur, môže dôjsť k definitívnemu vyriešeniu všetkých troch vecí, tj. sporového konania sp. zn. 15C/244/2014, v ktorom súd už vydal rozsudok na základe uznania žalovanými, že financie na účtoch poručiteľa v sume 34.033,- Eur patria v celku do dedičstva, konania sp. zn. 21C/36/2018. Hoci žalobkyňa podala odvolanie, prejavila ústretovosť a snahu všetky tri veci vyriešiť mimosúdne s ostatnými dedičmi, hlavne ak je pravdepodobné, že žalovaná 1. financie z účtov v banke za celé tie roky, už mohla presunúť inam alebo ich použiť, nakoľko tvrdí, že sú len jej a mala k všetkým účtom aj prístup a oprávnenie na nakladanie s nimi. Pri stanovení si v návrhu žalobkyňa prihliadala na to, že žalovaná 1. ako žalovaný 2., za života poručiteľa, preukázateľne od neho získali bezodplatné plnenia presahujúce rámec bežných plnení, žalovaná 1. získala 17.931,- Eur a žalovaný 2. rade 21.907,- Eur a s prihliadnutím na všetky aktíva dedičstva navrhla, aby v prípade mimosúdneho vyriešenia všetkých troch vecí, jej bolo uhradených 31.000,- Eur, a to buď žalovanou 1. alebo aj spolu so žalovaným 2., ako 1/3 z dedičstva po poručiteľovi, na ktoré má zákonný nárok. Táto navrhovaná suma vychádzala z výpočtu všetkých finančných prostriedkov, ktoré patrili poručiteľovi v deň jeho smrti, tj. aj 34.033,- Eur a 1 financií z 33.694,64 Eur (tj. 16.847,32 Eur) s tým, že pri zohľadnení započítania darov ostatným dedičom a vykonaných zápočtov podľa zákona, by podiel na každého jedného dediča vyšiel v sume 30.240,- Eur. Nezobrala do úvahy ani nemalú hodnotu šperkov a starožitností, ktoré by tiež mali patriť do dedičstva po poručiteľovi, ktoré tiež zostali medzi dedičmi sporné. K uvedenej sume dospela žalobkyňa legitímnym výpočtom, pretože táto suma tvorí 1/3 z hodnoty dedičstva, na ktoré by mala žalobkyňa zákonný nárok v prípade, ak by sa uskutočňovalo započítanie bezodplatných plnení ostatným dedičom (na započítavanie podľa § 484 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak by sme totiž uskutočnili legitímny výpočet hodnoty jej dedičského podielu, s prihliadnutím na aktíva dedičstva, tj. financie v sume 34.033,95 Eur + financie v sume 16.847,32 Eur (1/2 z 33.694,64 Eur), čo je 50.881,27 Eur s pripočítaním poskytnutých darov za života poručiteľa v hodnote celkom 39.838,- Eur, celková výška aktív dedičstva, by predstavovala sumu 90.719,27 Eur a dedičský podiel každého dediča by vychádzal na sumu 30.240,- Eur. Zvyšným dvom dedičom by sa potom z tohto podielu odpočítali už poskytnuté bezplatné plnenia od poručiteľa. Takýto výpočet dedičských podielov, pri zohľadňovaní započítavania podľa § 484 OZ, vychádza zo zákona a súdnej praxe. Je nemorálne, aby žalobkyňi, ako osobe, ktorá sa pokúšala uzavrieť so žalovanými mimosúdnu dohodu, bola ústretová, po rokoch vedenia súdnych a nákladných konaní vec doriešiť mimosúdne, predložila návrh sumy, ktorá je reálna, má svoju oporu, základ a výšku v zákone, aby žalovaní využívali jej ústretovosť a vytrhávali z kontextu vety, ktoré boli v návrhu uvedené, len preto, aby preukazovali, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení. Žalobkyňa je toho názoru, že na námietky žalovaných, by súd nemal prihliadnuť. Žalobkyňa tiež upozorňuje na to, že ani jeden zo žalovaných sa neinformoval u súdneho komisára na stav dedičského konania, nemajú absolútne záujem veci riešiť, hoci vedia že toto dedičské konanie začalo a kto je povereným súdnym komisárom. Do dnešného dňa ani len nebolo vytýčené pojednávanie o prejednaní tohto dedičstva, zrejme práve na existujúci spor medzi dedičmi, o ktorom súdny komisár má vedomosť (písomné vyjadrenia dedičov z tohto sporového konania sú založené v dedičskom spise).

13. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

14. Skôr ako odvolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu preskúmaniu veci na základe podaného odvolania žalobkyne, musel sa zaoberať naplnením formálnych podmienok pre jeho podanie, medzi nimi prednostne otázkou či odvolanie v celom jeho rozsahu je prípustné (§ 357 písm. n/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne, čo do výroku I. (zamietnutie návrhu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 CSP) je nevyhnutné odmietnuť (386 písm. c/ CSP) nakoľko ide o rozhodnutie, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

15. Podľa § 386 písm. b/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

16. Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

17. Podľa § 357 písm. n/ CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 CSP.

18. Zo znenia citovaného ustanovenia § 357 písm. n/ CSP vyplýva, že zákon pripúšťa podať odvolanie proti uzneseniu o prerušení konania. V danom prípade však súd prvej inštancie žalobkyňou podanému návrhu na prerušenie konania nevyhovel, pričom proti zamietajúcemu uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

19. Odvolací súd z uvedeného dôvodu žalobkyňou podané odvolanie podľa § 386 písm. c/ CSP voči I. výroku napadnutého rozsudku odmietol

20. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. (zamietajúcom) výroku podľa § 389 ods. 1 písm. b) ako aj vo výroku o náhrade trov konania (III. výrok) zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Predmetom konania na súde prvej inštancie je určenie, že finančné prostriedky nachádzajúce sa ku dňu 10.10.2011 na účtoch č. XXXXXXXXXXX/XXXX U. U., č. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorý je podúčtom sporoknižky kapitál č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedených v U., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom v L. X., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom vo P., a.s. na meno Y. P., celkom v sume 33.694,64 Eur patria v 1 do dedičstva po poručiteľovi L. P., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. S. XXXX/X, XXX XX L., eventuálne určenie, že finančné prostriedky nachádzajúce sa ku dňu 10.10.2011 na účtoch č. XXXXXXXXXXX/XXXX U. U., č. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorý je podúčtom sporoknižky kapitál č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedených v U., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom v L. X., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom vo P., a.s. na meno Y. P., celkom v sume 33.694,64 Eur patria v režime BSM, do dedičstva po poručiteľovi L. P., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX, naposledy bytom.

22. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak II. výrokom žalobu v celom rozsahu zamietol, III. výrokom žalovanému 1. a žalovanému 2. priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

23. Z obsahu spisu okrem iného vyplýva, že Osvedčením o dedičstve sp. zn. 5D/66/2011, Dnot 238/2011 zo dňa 16.3.2012 (právoplatné dňa 16.3.2012) uzavreli dedičia po poručiteľovi dohodu o vyporiadaní dedičstva po poručiteľovi, na základe ktorej nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX nadobudli do vlastníctva dedičia rovným dielom, každý v 1/6 k celku a 6 CP Slovanft, a.s., 2 CP Tatra nábytok a.s. (v hodnote 265,59 Eur) v hodnote nadobudla dedička (žalovaná 1.). Podľa odôvodnenia medzi účastníkmi zostali sporné aktíva a osobné vozidlo, vklady vo P., a.s. a starožitnosti. Podľa Zápisnice o predbežnom vyšetrení zo dňa 11.1.2012 notár pri predbežnom vyšetrení ako majetok poručiteľa L. P. označil vklady na účtoch č. XXXXXXXXXXX/XXXX, XXXXXXXXXXX/XXXX, XXXXXXXXXXX/XXXX. Uznesením č. k. 5D/24/2013-65 zo dňa 12.11.2013 okresný súd konanie (o dodatočnom prejednaní dedičstva) zastavil. Listom z roku 2014 U. U., a.s. (na čl. 57) oznámila, že ku dňu 10.10.2011 je výška zostatku na na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX U. U. (založený dňa 9.6.2010) v sume 6.689,64 Eur a na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX (ktorý je podúčtom sporoknižky kapitál č. XXXXXXXXXXX/XXXX a ktorý bol založený dňa 17.2.2011) v sume 8.000,- Eur (teda spolu v sume 14.689,64 Eur). Z výpisu z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom v (J. X. U. a.s.) aktuálne L. X., a.s. na meno Y. P. vyplýva výška zostatku ku dňu 19.12.2011 vo výške 13.323,12 Eur (na čl. 217). Listom zo dňa 4.4.2013 oznámila L. X. U. a.s., že účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX bol zriadený dňa 18.12.2009 a nebol zrušený (čl. 215). Z výpisu z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom vo P., a.s. vyplýva stav účtu ku dňu 30.12.2011 vo výške 6.100,- Eur (na čl. 207). Dňa 30.11.2018 podala žalobkyňa na okresný súd návrh na dodatočné dedičské konanie, v ktorom uviedla že žalovaná 1. v pôvodnom dedičskom konaní neuviedla financie v sume 33.694,64 Eur nachádzajúce sa ku dňu 10.10.2011 na účtoch č. XXXXXXXXXXX/XXXX U. U., č. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorý je podúčtom sporoknižky kapitál č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedených v U., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom v L. X., a.s. na meno Y. P., č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom vo P., a.s. na meno Y. P. (ktoré boli založené počas trvania manželstva s poručiteľom, financie na týchto účtoch patrili do BSM s poručiteľom).

24. Nesprávnym právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nemu vtedy, ak súd použil iný právny predpis ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval.

25. Súd prvej inštancie rozhodol o zamietnutí žaloby výlučne z procesných dôvodov, keď dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 137 písm. c) CSP.

26. Odvolací súd sa s vyššie uvedeným postupom súdu prvej inštancie nestotožňuje a považuje ho za vecne nesprávny.

27. Súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď otázku naliehavého právneho záujmu posudzoval prísne formalisticky.

28. Základnou podmienkou dôvodnosti, a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (okrem prípadu, ak tento vyplýva z osobitného právneho predpisu). Rozumie sa tým právny záujem žalobcu, ktorý musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi: žalovaným je popieraná existencia (neexistencia) práva, resp. právneho pomeru žalobcu, teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi stranami je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi stranami); jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu a toto ohrozenie nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom. Naliehavý právny záujem sa viaže k žalobe, resp. k otázke, či určovacia žaloba môže byť spôsobilým procesným nástrojom ochrany práva, zatiaľ čo identifikácia rozhodného hmotnoprávneho vzťahu, o ktorého (preventívne) určenie z dôvodu potreby ochrany žalobcu (dopadu na jeho majetkovú sféru) ide, vystihuje v spore otázku aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie. O splnení podmienky naliehavého právneho záujmu je možné však uvažovať iba v prípade, ak bude výrok súdneho rozhodnutia spôsobilý vystihnúť úplný obsah hmotným právom vymedzeného vzťahu, čo logicky predpokladá, že bude záväzný pre všetky jeho subjekty (porov. uznesenie Najvyššieho súdu

SR sp. zn. 5M Cdo 1/2010). Vecná legitímácia účastníka (aktívna alebo pasívna) predstavuje hmotno-právny vzťah účastníka k prejednávanej veci. Vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má predovšetkým ten, kto je zúčastnený právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Pre posúdenie dôvodnosti a naliehavosti právneho záujmu na podanej žalobe, je preto rozhodujúce skutkové zistenie, či vôbec je žalobca vôbec nositeľom hmotného práva, o ktoré v konaní ide. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby. Naliehavý právny záujem súd preto skúma v každom štádiu konania, a to z úradnej povinnosti. Bez doloženej existencie takéhoto záujmu musí súd žalobu zamietnuť (ako neprípustnú), pričom ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby; preto súd po zaujatí záveru, že určovacia žaloba podľa § 137 písm. c) CSP nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení procesne prípustným nástrojom na ochranu práva, zamietne takúto žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

29. Určovacou žalobou môže byť určené len jestvovanie práva, prípadne právneho vzťahu, existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku, obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 32/98, 2 Cdo 131/06). Z tohto pravidla judikatúra pripúšťa výnimky, a to v podobe žalôb o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom veci, resp. žaloba, že určitá vec patrí do dedičstva (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 26/07, 3 Cdo 44/08). Rozhodujúcim okamihom pre určenie naliehavého právneho záujmu je teda deň smrti poručiťa, z čoho vyplýva, že aj táto otázka bola dovolacím súdom riešená. Napokon je prípustná len taká určovacia žaloba, ktorou sa vytvára právny základ pre právny vzťah strán sporu a tým sa predíde prípadne ďalším žalobám (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo 392/2013 <., ZSP 40/96).

30. Smrť fyzickej osoby je v majetkových veciach právnou skutočnosťou, s ktorou sa spája univerzálna sukcesia podľa § 460 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Avšak tým nie je bez ďalšieho určený konkrétny majetok, ani podiely, ktoré jednotliví dedičia z dedičstva nadobúdajú. Dedičstvo sa síce nadobúda smrťou poručiťa, avšak princíp ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva sa prejavuje v tom, že dedičstvo musí byť súdom (povereným notárom) prejednané a vyporiadané. Podľa rozhodnutia súdu o dedičstve sa nadobúda dedičstvo s účinnosťou ku dňu smrti poručiťa (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 84/2012. Pokiaľ nie je právoplatným rozhodnutím dedičského súdu potvrdené, že v dôsledku dedenia dedič nadobudol konkrétny majetok, resp. spoluvlastnícky podiel, nemôže sa dedič domáhať ochrany svojho vlastníctva priamo žalobou o určenie svojho vlastníckeho práva. Takýto dedič je aktívne legitimovaný len na podanie žaloby o určenie, že poručiťel bol ku dňu smrti vlastníkom konkrétneho majetku, prípadne tiež súdnou praxou pripúšťanej žaloby o určenie, že konkrétny majetok patrí do dedičstva po zomrelom poručiťovi.

31. Je nutné zdôrazniť, že k nadobudnutiu dedičstva nedochádza len na základe smrti poručiťa. Právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva. Okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiťovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté, konanie o dedičstve začína aj bez návrhu a v konaní o dedičstve musí byť prejednaný tiež majetok, ktorý nebol známy pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí o dedičstve. Podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva alebo o vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiťa. V dobe od smrti poručiťa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania právoplatným rozhodnutím súdu, tu teda nemôže byť istota, s akým výsledkom konanie o dedičstvo skončí, a to najmä, kto bude poručiťelovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerými dedičmi, ak po poručiťovi sú viacerí dedičia.

32. Pod majetkom (aktíva) fyzickej osoby sú veci hmotné, nehmotné statky (najmä predmety duševného vlastníctva), záväzky a pohľadávky majetkovej povahy a iné peniazmi oceniteľné hodnoty (najmä obchodné podiely, dematerializované cenné papiere, prírodné sily, ovládateľné a slúžiace ľudským potrebám), ktoré majú majetkovú hodnotu a ktorým je možné na základe právnych skutočností disponovať. Ide o veľmi široko koncipované (otvorené) vymedzenie pojmu majetok, podľa ktorého tam patrí všetko, čo má majetkovú hodnotu a možno ju vyjadriť v peniazoch. S ohľadom na uvedené možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že majetok je širší pojem ako vec, pretože v sebe zahŕňa nielen vec (napr. hnutelné a nehmotné, peniaze v hotovosti, cenné papiere a pod.) ale aj ďalšie majetkové hodnoty ako pohľadávky a iné práva a peniazmi oceniteľné hodnoty. Odvolací súd má za to, že vklady na účtoch v banke sú pohľadávkami. Pričom dopĺňa, že vzťah banky

a vkladateľa má záväzkovo-právnu povahu a nie je ho možné definovať ako právo k veci - k účtu, keď vkladateľ vystupuje voči banke, ktorej boli prenechané finančné prostriedky na zhodnotenie ako veriteľ. Pre podrobnejšiu úpravu právnych vzťahov k účtu si banky regulujú jednotlivé práva a povinnosti vo všeobecných obchodných podmienkach. Vzájomný vzťah vkladateľov k finančným prostriedkom na účte nesúvisí so vzťahom veriteľov k banke ako dlžníkov. S ohľadom na uvedené možno konštatovať, jedinou prípustnou určovacou žalobou je určenie, že konkrétne špecifikovaný majetok, v danom prípade finančné prostriedky na účtoch, patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktorou žalobou sa môže v sporovom konaní takéhoto určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiteľa (resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom), prípadne jeho právnym nástupcom, voči inej osobe ako dedičovi (ktorá nie je poručiteľovým dedičom), pozri obdobne napr. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 44/2008, sp. zn. 5Cdo 147/2007, sp. zn. 3 Cdo 25/2007).

33. Odvolací súd poukazuje na to, že žaloba na určenie predmetu dedičstva je rozhodovacou praxou súdov považovaná za prípustný prostriedok riešenia sporov o tom, či určitá vec (právo) patrí do dedičstva (obdobný právny názor zaujal už Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v uznesení z 28. septembra 2006 sp.zn. 3Cdo/178/2006). V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci (práva). Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu (uznesenie zo dňa 16.12.2010, sp. zn. 3Cdo/154/2010, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR 3/2011 pod č. 32/2011). Podľa NS SR „po smrti poručiteľa môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného, v konaní, v ktorom sa zisťuje či určitá vec bola v čase smrti poručiteľa v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné (uznesenie sp. zn. 3Cdo/29/2010). Pričom uvedené platí a nevylučuje vo vzťahu k určeniu, že pohľadávka patrí do dedičstva po poručiteľovi.

34. Podľa § 211 CMP <. (rovnako v minulosti podľa § 175x OSP <.) platí, že ak sa po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa skončilo konanie o dedičstve, objaví ďalší poručiteľov majetok, súd na návrh (resp. v odôvodnených prípadoch aj bez návrhu) vykoná o tomto majetku dodatočné konanie o dedičstve. V dodatočnom konaní o dedičstve nejde o prehodnotenie skutkových alebo právnych záverov pôvodného konania o dedičstve, a teda nijakým spôsobom nejde o nápravu väd pôvodného konania o dedičstve. Ako uviedol Najvyšší súd SR v uznesení z 26. mája 2015, sp. zn. 3Cdo/168/2014: „V konaní o dodatočnom prejednaní ‚novobjaveného majetku‘ nemá ísť ani o prehodnotenie skutkových alebo právnych záverov skoršieho konania o dedičstve, ani o nové, odlišné rozhodnutie o tom istom. Začatím konania o dodatočnom prejednaní dedičstva sa neobnovuje dedičská vec ako taká.“ Dodatočné konanie o dedičstve je namieste vtedy, keď v pôvodnom konaní o dedičstve nebol prejednaný celý majetok poručiteľa buď kvôli tomu, že sa o ňom nevedelo, alebo kvôli tomu, že bol sporný. Podľa § 198 ods. 1 CMP <. (v minulosti § 175k ods. 3 OSP <.), ak sú majetok alebo dlhy poručiteľa medzi účastníkmi sporné, súd sa v dedičskom konaní obmedzí len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na ne neprihliada.

35. Podľa § 212 ods. 1 CMP <. (v minulosti § 175y ods. 1 OSP <.), nezaradenie sporného majetku alebo dlhov do dedičstva nebráni účastníkom, aby sa domáhali svojho práva žalobou. Práve na vyriešenie toho, čo patrí do dedičstva, slúži sporové konanie o určenie, či vec (právo) patrí alebo nepatrí do dedičstva. Táto žaloba nie je osobitným typom žaloby, ide o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) CSP <. (resp. v minulosti podľa § 80 písm. c/) OSP <.). Ak sa konanie o dedičstve skončilo, na základe určenia súdu v sporovom konaní o tom, že tá-ktorá vec (právo) patrí do dedičstva, možno začať dodatočné konanie o dedičstve.

36. So záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade nie je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení, nakoľko peňažné prostriedky na účtoch neboli predmetom dedičského konania vedeného pod sp. zn. 5D/66/2011 a ani konania o novoobjavenom majetku vedeného pod sp. zn. 5D/24/2013 sa odvolací súd nestotožňuje. Je nutné poukázať na to, že žalobkyňa, ktorá sa chce domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva odvodeného od vlastníckeho práva jej právneho predchodcu, nemala inú možnosť ako podať určovaciu žalobu, na ktorej podľa odvolacieho súdu má naliehavý právny záujem, keďže až na základe požadovaného určenia môže (opäť) podať návrh na dodatočné prejednanie dedičstva. Nemožno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že ak v dedičskom konaní po poručiteľovi nebola zistená ich spornosť, súd nemôže vychádzať z predpokladu, že bude dedičským súdom zistená (návrh na začatie konania o novoobjavenom majetku zo dňa

30.11.2018), preto neboli splnené podmienky na prípustnosť určovacej žaloby. Je zjavné, že zaradenie, resp. samotná existencia pohľadávky voči bankám (zostatok finančných prostriedkov na účtoch žalovanej 1.), do dedičstva po poručiteľovi je sporné, keďže zostatky na predmetných finančných účtoch neboli v dedičskom konaní po poručiteľovi prejednané a vyporiadané. Nemožno súhlasiť ani so záverom súdu prvej inštancie, že ak v dedičskom konaní po poručiteľovi nebola zistená ich spornosť (jasne a nespochybniteľne), súd nemôže vychádzať z predpokladu, že bude dedičským súdom zistená (návrh na začatie konania o novoobjavenom majetku zo dňa 30.11.2018), preto neboli splnené podmienky na prípustnosť určovacej žaloby. Je zjavné, že súd prvej inštancie pri preukazovaní naliehavého právneho záujmu zo strany žalobkyne postupoval nedôvodne formalisticky.

37. Súd prvej inštancie vydaním napadnutého rozhodnutia opomenul normatív spravodlivosti a dostal sa tak do rozporu s právom na spravodlivý proces. Aj keď rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z právneho predpisu, v konečnom dôsledku je pre žalobkyňu nespravodlivé. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je prísne formálne, a následkom tohto formalizmu súd prvej inštancie neposkytol žalobkyňi účinnú ochranu jej porušených práv.

38. Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

39. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 148/2011, ktorý konštatuje, že podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

40. Je potrebné zdôrazniť, že súd prvej inštancie mal vykladať a používať citované ustanovenia § 137 písm. c) v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, pričom interpretáciou a používaním týchto ustanovení nemožno uvedené právo obmedziť bez zákonného podkladu. Všeobecný súd mal vychádzať zo Základných princípov CSP vyjadrených v čl. 2 a 3, ktoré nadviazali na predchádzajúcu úpravu OSP, v zmysle ktorých súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP účinného do 30. júna 2016). Občianske súdne konanie sa preto musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie (§ 3 OSP účinného do 30. júna 2016).

41. S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že zamietnutím žaloby žalobkyne len z prísne formálnych procesných dôvodov bez meritórneho preskúmania veci samej, došlo k porušeniu základného práva strany sporu, a to práva na súdnu ochranu garantovaného článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení).

42. Ak súd prvej inštancie v danom štádiu konania zamietol žalobu žalobkyne pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 137 písm. c) CSP, nepostupoval procesne správne, čím znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Žalobkyňi bolo tak znemožnené realizovať právo na súdnu ochranu.

43. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

44. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu.

45. V danej veci zaťažuje žalobkyňu dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že účty žalovanej 1. označené v žalobcom petite a finančné prostriedky na nich ku dňu smrti poručiteľa patrili do BSM a v akom rozsahu majú patriť do dedičstva po poručiteli a naopak žalovaných zaťažuje dôkazné bremeno opaku, t.j. že tomu tak nie je, resp. že sa jedná o finančné prostriedky, ktoré sú výlučným vlastníctvom žalovanej 1. resp. tretej osoby (odlišnej od poručiteľa).

46. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil napadnutý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie vrátane výroku III. o náhrade trov konania a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

47. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právny názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok a meritórne rozhodnúť, s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné potom vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku a v ustanovení § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľky i protistrany, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. V odôvodnení rozhodnutia je rozhodne nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem, vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

48. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva sporovej strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

49. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

50. Ďalšie odvolacie argumenty žalobkyne odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania

(porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

51. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

52. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).